

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Circa diuina officia, & Vicariorum conductione quomodo Simonia
committatur. cap.vii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

ac proximorum operetur salutem, orationis studio ditus, & verbo prædicationis? Nam si eos eo carere aut tenet animo, eoque intuitu, ut huius vitæ necessaria, euangelizat, ut manducet, & peractum ordine caelestibus terrena mercatur. Quam congruus, ampliusque consentaneum rationi, vixit naturali victu carnalia magis opera, & negotia curant nec fieret inuictor rerum, aut inhonoraret minister

Modico est natura contenta.

spirituale. Sed modico est natura contenta, non sola in his necessaria quarunt; quippe minoribus tuis obtinenda periculo. Honorati incedere volunt, cere student hominibus, delectari, & superbi in seculo per omnia conformari. Audi quædam quid super hac tanta hominum temeritate loquens redditor, poenitentiam magis cupiens, quam dictam: Ipsi inquit, regnauerunt, & non ego principes extiterant, & ego non vocaui eos. Vnde quidam in ordinibus ecclesiasticis, ceterisque ætuarium pertinentibus, honorem quarunt, potestatem aut diuitias, seu corporis voluptatem, potestatem sua sunt, non quæ IESUS CHRISTI, manifeste perinde indubitanter, non ea, quæ Deus est, charitas, sed à Deo, & quæ omnium radix malorum est, carnalis introducit. Quid istud temeritatis, imò quid illius est? ubi timor Dei? ubi mortis memoria? ubi pena metus? & terribilis illa expectatio iudicij? nec cubiculum, nec cellam ingredi, nisi Regnum caeleste præsumit; tu irreuerenter irruis, nec vocatus introductus. Trahe me post te, (ait illa) in unguentorum tuorum curremus. Nunc autem in sua quemque voluptas; & odorem turpis luxuriositates questum æstimant pietatem, quorum est damnatio.

h Cantic. 1.

Circa diuina officia, & vicariorum conductiones quædam monia committatur. CAP. VII.

HActenus modos aliquot recensimus, quibus Simonia in acquisitione beneficiorum, & vicariorum committatur; nunc quomodo in executione eadem incuratur, dicemus: Si quis

pro administratione spiritualium, faciendo officia, quae
per ordinum collationem data sunt, & commissa,
quod temporale per modum pretij acceperit, Simo-
nia committitur: sed recipere sponte oblatum secun-
dam ordinationem ecclesiae, vel consuetudinem appro-
batam per modum eleemosynae, aut stipendij, in su-
stentationem, & alimentum vitae licitum est. Quia, vt
Paulus inquit, qui in sacrario operantur, de his
quae in sacrario sunt, edunt: & qui altario seruiunt, de
altario participant. Si vero diuinis officiis peractis, &
sacramentis administratis, nihil ad vitae sustentationem
suis officia fecerunt, soluantur, poterunt debitores
ad sustentationem secundum iuris pontificij dispositionem
per alios cogi.

Inter ea cum omnis pactio, & conuentio in spiri-
tualibus cessare debeant, propterea quod fere Simo-
nia inducant, tacitam vel expressam, dubitandum
non est, quin in conductione vicariorum frequenter ve-
ritate simonia committatur. Nam si conueniant,
ut pactum faciant super stipendio, tanquam pretio mil-
litarum, vel aliorum sacrorum ordinum, seu officiorum
sacrorum, à simonia excusari, pullo modo possunt.
Hic Innocentius III. Papa, cui prima inter canonum
interpretum tribuitur auctoritas, expressè dicit, quod
propter sacerdoti nec ad diem, nec ad annum licet ali-
quid recipere pro diuinis officiis dicendis; sed pacisci
sunt, vt habitet seu moretur in aliqua ecclesia, & ibi di-
cenda celebret, ac pro illo, vitaeque suae sustentatione sti-
pendium accipiat; ita tamen, inquit, vt nunquam pro
aliquo aliquid accipiat, sed pro mansione, operis mi-
nistrio, & labore, & aliis officiis, quae ibi facit. At-
que hoc sententiae astipulatur quoque Adrianus sextus
& alij. Syluester tamen dicit, istam conductionem
non sic esse intelligendam, quasi illam emendo,
condendo, aut paciscendo proprie fiat, sed per modum
eleemosynae aliquis tantum offert, si vult in tali loco
habitare, & ille acceptet: quam spem de oblato sti-
pendio, si deducat in pactum expressum, vel tacitum,
simonia est, inquit, praesumptus, quo ad ecclesiam.
Quod si habet sumptus vnde viuat, & ad praedicta offi-
cia non

a c. quicquid.
1. q. 1. ca. non
solum. & c. res
ecclesiae. 1. q. 3.
b 1. ad Corin.
9. cap.

c c. ad aposto-
licam. & ibi
DD. de Simon.

d c. fin. & ibi
glos. & DD.
de pactis. c. tua.
de Simo. c. pra-
terea. 1. & ibi
glos. de trans-
action. c. quam
pio. in fi. 1. q. 2.
e in c. quonia.
2. ne Praelati
vic. suas vel
eccles.

f in quodlib. 9.
g in Summa in
verb. de Simo.
9. 9.

cia non tenetur, gratis facere debet: aut cessare, si
detur facere ex avaritia. Et licet forte à Simoniaco
sari possit, propterea quòd quis non debeat sine
diis militare, tamen est turpe lucrum, si fiat ex avaritia,
vel saltem habet speciem mali.

Quare cum sancta Tridentina Synodus Episcopi
mandasset a, vt illa, quæ Simoniacæ labis, aut
avaritiæ suspicionem habent, & mercedum conu-
nes, & pacta, nec non illiberales eleëmofynas ex-
nes, aliæque huiusmodi, quæ à Simoniaco labo, vel
tè à turpi quæstu non longè absunt, omnino prohi-
rent, & in ecclesia fieri non permitterent: concilio
uinciale Mechliniense^b, pastoribus, & quibuslibet
sacerdotibus inhibuit sub pena suspensionis, vel
vel alium directè, vel indirectè stipulenter
votiuus ad piorum postulationem celebranda
iis spontè oblatum fuerit, accipiant: caueant
pendium plurium missarum simul venentur
tione beneficij, aut alterius fundationis ad m-
to die celebrandam obligantur, ab alijs colat
re abtineant, nisi subsistente causa, & per
incumbens onus adimpleat: qui contra fecerint
ter puniantur. Pro exequiis autem, septenarijs
riis, aut anniuersarijs nihil stipulentur, sed
actis demum recipiant, aut à reculantibus
tiosam monitionem soluere differantibus
gant, quod ex laudabili consuetudine solui
Præterea, vt istæ locationes, & conductio-
rum sacerdotum causa diuinorum officiorum
ecclesia extirparentur & profligarentur, et
deceat eos, qui diuino ministerio ascripti
dinis dedecore medicare, aut sordidum
stum exercere; compertumque sit complures
in locis ad sacros ordines nullo fere delectu
varijs artibus, ac fallacijs confingunt se benefi-
clesiasticum; aut euam idoneas facultates ob-
tuit SS. Tridētina Synodus^c. ne quis deinceps
secularis, quamuis alijs sit idoneus moribus,
& ætate, ad sacros ordines promoueat, nisi prius
time constet, eum beneficium ecclesiasticum qua-

^a sess. 24. de re-
form. cap. 14.
& sess. 21. de
re for. cap. 1. &
sess. 22. in decre.
de obser. et euu.
in celeb. miss.
^b tit. de Deca.
Christia. pasto-
rib. ca. 11. et 12.

^c ad Aposto-
licæ, et ibi Ho-
stien. Panor.
Felin. & alij
de Simonia.

^d cap. diaconi,
dist. 93.

Non deest sacer-
dotes mendica-
re, aut sordidū
quæstu exercere

^e sess. 21. de re-
for. cap. 2.

Nemo sine titu-
lo sufficienti ad
sacros ordines
promoueri po-
test.

beneficium honeste sufficiat, pacifice possidere. Id vero ad illius beneficij titulum sit promotus. Neque ea legatio admittatur, nisi confitito, quod aliunde vi-
 re commodè possit, & aliter facta resignatio nulla
 Patrimonium vero, vel pensionem obtinentes or-
 dinari possunt non possint, nisi illi, quos Episcopus iu-
 dicauerit alluendos pro necessitate, vel commodita-
 te sacerdotum suarum; eo quoque prius perspecto, pa-
 trimonium illud, vel pensionem verè ab iis obtineri,
 potest esse, quæ illis ad vitam sustentandam sufficiunt;
 nec sine deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut
 remitti, vel remitti nullatenus possint, donec bene-
 ficiu[m] ecclesiasticum sufficiens sint adepti^b, vel alium
 ad id, vnde viuere possint; antiquorum canonum
 precepta super his innouando.
 In concilio prouinciali Mechlinsiensium statutum
 est, ut nemo ad sacros ordines in posterum promouea-
 tur, nisi beneficij, patrimonij, aut pensionis fructi-
 bus, seu emolumentis annuis non habeat ad minimum
 triginta solidos. Qui titulus erit in registris Episco-
 pi, & sacris ordinationum exprimens. Iuret etiam
 candidatus, quod titulum, quem pro sua futura promo-
 uenda habet, verè, & sine vlla fraude possideat, quod
 non renouabit, alienabit, aut in illius extinctio-
 nem consentiet, nisi sibi de nouo sufficienti titulo fuerit
 prouisum. Possint nihilominus Episcopi ob Ecclesiæ
 necessitatem quosdam aetate, & moribus idoneos, etiam
 non habentes ad sacros ordines promouere, cum conditio-
 nem quod illis de congruo titulo prouidebunt.
 Atque cum nullus debeat ordinari, qui iudicio sui
 Episcopi non sit utilis, aut necessarius suis ecclesiis, ea-
 dem sententia Tridentina Synodus, vestigijs sexti cano-
 nicum Chalcedonensis^d in hæc statuit^e; vt nul-
 lus ad sacros ordines ordinetur, qui illi ecclesiæ, aut pio lo-
 co cuius necessitate, aut utilitate assumitur, non
 fuerit, ubi suis fungatur muneribus, nec incer-
 tatur sedibus^f. Quod si locum inconsulto E-
 piscopo deseruerit, ei sacrorum exercitium interdica-
 tur. Nullus præterea clericus peregrinus sine com-
 menda-

*a c. l. et 2. diff.
 70. c. si episco-
 pus. de præbend.
 in 6.*

*Quando quis ti-
 tulo patrimonij
 vel pensionis ad
 sacros ordines
 promoueri pos-
 sit.*

*b. et. si episco-
 pus. de præbend.
 in 6. c. nemi-
 e. c. sanctorum
 dist. 70.
 c. cap. 3. 4. et 5.
 tit. de ordinan.*

*d. c. nemi-
 e. dist. 70.
 c. sess. 23. de re-
 form. cap. 16.*

*f. c. sanctorum,
 dist. 70. c. noua
 oportet. c. si qui
 uero, 7. q. 2.*

a c. tua. et c. fi-
nal. de cler. pe-
regri. c. 1. et
aliis sequent.
dist. 71.
b. tit. de mini-
ste. eccl. cor. re-
fiden. ca. 8. et 9.

mendatitiis sui Ordinarij literis ab vilo Episcopo
diuina celebranda, & sacramēta administranda
tatur. Hinc concilium quoque Mechliniense
pit pastoribus & ecclesiarum rectoribus, ne quom-
gum, & ignotum sacerdotem sine licentia b. p. p.
diacesani in scriptis obtenta ad celebrandum
rum, aut sacramentorum administrationem
sub pœna duorum florenorum per pastores seu
incurrenda, & vagorum sacerdotum correctio
traria. Episcopi autem prædictam licentiam non
cedant, nisi visis literis sacerdotij, & commendatitiis
testimonialibus Episcopi, vel vicarij loci vici-
residencia. Nullus quoque extradiocesanus
grinus quantumcumque notus recipiatur ad
nem, & deferuitur alicuius beneficii in
cessi sine literis commendatitiis Episcopi,
discessit.

In distributionum perceptione quomodo Simoniam
iustitia committatur. CAP. VIII.

Canonicus ad horas canonicas, alius
ficia accedens propter distributiones
iturus, Simoniam quoque committit
præsertim si velit, vel intendat pro illis
redemptionem animarum benefactorum
bus spirituale remedium gratis deberet
Apparet enim, quod illas per modum
& quod illi sint, tanquam præcipuus
ad ecclesiam vadat. Nam cessantibus
bus, cessat comparitio seu ingressus eorum
Quod autem Hostiensis dicat, tales non
veram Simoniam; cum nulla expressa
dat, peccare tamen grauitur, & mentalem
moniam committere, perque penitentiam
Ea excusatio admittenda, & locum
ecclesiis, vbi Canonici diuina officia per se,
substitutos faciunt. Illi enim, etsi
rum causa, & intentio sit, cur ad ecclesiam
& pretium distributionum, de hoc tamen
que argui efficaciter possunt; cum istiusmodi

e B. Tho. quad-
lib. 6. et 8. A-
drian. Pap. 6.
quadlib. 9. Syl-
uest. in summa
in verb. de Si-
mo 9. 9. et Vi-
guer in institu-
theolog.
d. in ca. cum o-
lim de verb. si-
gnif. glos. in c.
unico. de cler.
non resid. in 6.
Pavor. in cap.
suam nobis. de
Simon.